

Sınıf Öğretmenlerinin ve 5. Sınıf Öğrencilerinin El Yazısı Öğretme ve Öğrenmeye Yönelik Metafor Algıları

Sevil Filiz*, Canan Ece Büyükkaya**, Tuba Turan Özçelik***

Makale Geliş Tarihi: 13/01/2017

Makale Kabul Tarihi: 11/04/2017

Öz

Bitişik eğik el yazısının günümüzde 1-4.sınıflarda tamamen uygulandığı;5-8.sınıflarda ise branş öğretmenleri ve öğrenciler tarafından terk edildiği gözlenmektedir İlkokuldan başlayarak öğretilen el yazısına yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarını belirlemek amacıyla 3 tane okuldan farklı kademelerde 48 tane sınıf öğretmeni, 3 tane okuldan farklı şubelerde 208 tane 5.sınıf öğrencisi ile "El yazısı yazmak.....gibidir; çünkü....." tarzında metafor çalışması yapılmıştır. Öğretmen ve öğrencilere iki farklı form hazırlanmıştır. Öğretmen için hazırlanan formda cinsiyet, mezun olunan fakülte, kıdem yılı, şu an kaçınıcı sınıfı okuttuğu bilgileri; öğrenci için hazırlanan formda ise şu an öğrenim gördüğü okulun adı ve cinsiyet bilgisi yer almıştır. Araştırmada öncelikle 237 5.sınıf öğrencisi ile 49 sınıf öğretmenine ulaşılmış; fakat öğrenci formlarından 26'sı, öğretmen formlarından 1'i eksik ya da anlamsız olduğu için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu yüzden kodlama işlemi 211 öğrenci ve 48 öğretmen formu üzerinden yapılmıştır. Sonuç olarak öğretmen ve öğrencilerin el yazısına bakış açısının ağırlıklı olarak olumsuz olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: El yazısı, 5. Sınıf öğrencileri, ilkokul öğretmenleri, metafor

Metaphor Perceptions of Classroom Teachers and 5th Grade Students for Handwriting Teaching and Learning

Abstract

The adjacent oblique handwriting is now completely applied in the 1-4th class; It is observed that branch teachers and students are abandoned in the 5th and 8th classes. In order to determine teacher and student attitudes towards handwriting taught starting from primary school, a metaphor study as "Writing is like; Because" was done with 48 class teachers in different levels from 3 different schools, and 208 students in 5 different classes in 3 different schools. Teachers and students have two different forms: in the form prepared for the teacher, the gender, the graduated faculty, the year of seniority were examined, and the form prepared for the student includes the name of the school and the gender of the school he/she is currently studying in. 237 fifth grade students and 49 class teachers participated in the study. However, 26 of the student forms were omitted because 1 of the teacher forms was missing or meaningless. Therefore, the coding process was carried out with 211 students and 48 teachers. As a result, it has been seen that the point of view of teachers and students towards handwriting is predominantly negative.

Keywords: Handwriting, 5th grade students, elementary school teachers, metaphor

* Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, Ankara, Türkiye, sevilb@gazi.edu.tr

** Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri, Ankara, Türkiye, cananece1983@gmail.com

*** Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri, Ankara, Türkiye, tubaturanozcelik@gmail.com

Giriş

Yazma, düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri motorsal olarak üretebilmektir (Akyol, 2001).

“Yazma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesidir. Bunun için öğrencilerin dinledikleri ile okuduklarını iyi anlamaları ve zihinlerinde yapılandırılmaları gerekmektedir. Yazma süreci ön bilgileri gözden geçirme, düzenleme ve aktarma olmak üzere üç aşamayı içermektedir. Yazmaya zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek düzenlenmektedir. Düzenleme sonucu aktarılmasına karar verilen duygu, düşünce ve bilgiler, harf, hece, kelime ve cümleler aracılığıyla aktarılmaktadır. Yazma becerileri bu üç aşamadaki çalışmalarla geliştirilmektedir. Okuma gibi yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu, düşünce ve bilgileri açık ve anlaşılır yazma, çeşitli zihinsel becerileri geliştirmeyi gerektirir. Öğrenciler yazma becerileri yoluyla düşüncelerini sıralama, sınırlama, düzenleme ve yazma kurallarını uygulamayı öğrenirler. Yazma becerileri dinleme, konuşma ve okuma becerileriyle doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına, yazmalarına ve yazdıklarını incelemelerine bağlıdır. Öğrenciler düşüncelerini kâğıt üzerine yazarak aktarırlar. Kâğıt üzerine aktarılan düşünceler daha kolay incelenmekte, karşılaştırılmakta, genişletilmekte ve yeniden düzenlenmektedir. Bu işlemler öğrencinin hem düşüncelerini hem de zihin yapısını düzenlemeye yardım etmektedir. Bu nedenle yazma becerileri öğrencilerin zihinsel gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Yazma becerileri; öğrencilerin düşüncelerini geliştirme, bilgilerini düzenleme, dili etkili kullanma, öğrenme, düşünme, anlama, iletişim kurma ve duygularını aktarma becerilerini de geliştirmektedir”(MEB ,2009).

Geçmişten günümüze ülkemizde kullanılan yazma stilleri dik temel yazı, dik el yazısı veya bitişik eğik el yazısıdır. (Başaran ve Karatay, 2005).Bitişik eğik yazı; harflerin birbirine bağlanarak heceler, heceler de birbirine bağlanarak kelimelerin oluşturulduğu yazıdır (Güneş,2006).

“Dik temel yazı ile eğik yazı arasındaki farklar pek çok insanın düşündüğü gibi harflerin birleştirilmesi veya birleştirilmemesi değildir. Farklılık, harfleri oluşturmak için yapılan hareketlerdedir. Harflerin başlangıç noktaları, yönler kısacası üretim süreci önemlidir. Dik temel küçük harfleri okunaklı şekilde yazmak için altı ayrı hareket yapılması gerekirken, eğik küçük harfleri yazmada üç temel hareket gerekmektedir. Hareket sayısının fazla olması hem zaman kaybına hem de işin daha karmaşık hâle gelmesine neden olur (Akyol, 2005).

Ülkemizde bitişik eğik yazı öğretimine Atatürk döneminde başlanmıştır. Atatürk, kara tahta başında yeni Türk Latin harflerinin örneklerini bitişik eğik el yazısı ile göstermiştir. Atatürk döneminin kuşağı; yaşlısı genci, bitişik eğik yazıyı çok iyi

öğrenmiş ve yıllarca kullanmıştır. O döneme ait diplomalar, nüfus cüzdanları, tapu kayıtları vb. birçok belge bitişik eğik yazı ile matbaada basılmışçasına açık, işlek ve estetik olarak yazılmıştır. Ancak daha sonraki programlarda üzerinde durulmaması, gerekli önemin verilmeyişi, dik temel yazıya geçiş nedeniyle bitişik eğik yazı kullanılmamaya başlanmıştır. Bu ilgisizlik 1997 Yazı Öğretim Programına kadar sürmüştür. Kasım 1997 tarih ve 2482 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Yazı Öğretim Programında ilköğretim okullarındaki öğrencilerine bitişik el yazısı öğretilmesi, yazma becerisi ve alışkanlığının kazandırılması istenmektedir. Bu Programın uygulandığı yıllarda çocuklara bitişik yazı öğretilmiş ancak alışkanlık haline getirilememiştir(Güneş, 2006).

2005-2006 eğitim öğretim yılında İlköğretim ders programlarının müfredat ve saatlerinde değişiklik yapılmış; ayrıca tüm 1-5 sınıflarda uygulanmak üzere kabul edilen Türkçe öğretim programı bitişik eğik el yazısı ve Ses Temelli Cümle Yöntemi 'ni birlikte içermektedir. Bu uygulamanın sadece ilköğretim birinci kademede uygulanması; ikinci kademede kesintiye uğraması aksaklığı gözlenmiş neticede MEB 09.12.2011 tarih ve 1714 sayılı bir genelge yayınlayarak "Öğrencilere işlevsel bir bitişik eğik yazı öğretiminin ilköğretimin 1. sınıfından başlanarak bütün derslerde ve tüm sınıflarda kullanımının sağlanması işlek ve güzel bir el yazısı kazandırılması hususu hüküm altına alınmıştır." ifadesi kullanmıştır(MEB,2011).

2005 Türkçe Öğretim Programında bitişik eğik yazının yararları şöyle açıklanmıştır:

- ✓ İlk okuma-yazma öğrenmeye başlayan öğrencilerin, kalemi ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri gözlenmektedir. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.
- ✓ Öğrenciler anatomik yapıları gereği kalemi eğik olarak tutmaktadırlar.
- ✓ Bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olması, soldan sağa doğru yazı yönünü desteklemektedir.
- ✓ Bitişik eğik yazı, geri dönüşlere izin vermemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.
- ✓ Bitişik eğik yazı, harflerin doğru yazımını desteklediğinde harflerin yazılış yönlerinin karıştırılması sorununun ortaya çıkmasını önlemektedir.
- ✓ Bitişik eğik yazıdaki süreklilik, düşüncedeki süreklilik ile örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir. Böylece yazıda kazanılan bu akıcılık okuma becerisine de yansımaktadır.
- ✓ Bitişik eğik yazı, ayrıntılı ve bağlantılı düşünme ile dikkati geliştirmektedir.
- ✓ Bitişik eğik yazı, kinestetik zekâyı ve zihinsel gelişimi desteklemektedir.
- ✓ Bitişik eğik yazı, kelimelerin bütün olarak yazılmasını öngördüğü için kelime tanımayı kolaylaştırmakta ve hecelemeyle önlemektedir.
- ✓ Dik temel harflerin ardından bitişik eğik yazı harfleri ile yazmaya başlayan öğrenciler bitişik eğik yazıya geçişte güçlük çekmektedirler. Bu nedenle ilk okuma-yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanmalıdır.

- ✓ Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olduğundan, onların sanatsal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Bitişik eğik yazı öğretimi ile resim ve müzik derslerinin öğretimleri arasında ilişki bulunmaktadır (MEB, 2005).

Bitişik eğik yazının başarıya ulaşmasında ve kalıcılığının sağlanmasında öğretmenlerin rolü elbette büyüktür. Özellikle ilk okuma yazma öğretim süreci öğretmenler için kaygılı bir dönemin başlangıcıdır ve öğretmen, bu dönemi başarıyla atlatabilmek için psikolojik yönden, mesleki yeterlik yönünden ve eğitim materyalleri yönünden hazırlıklı olmalıdır (Keskinlikç ve Keskinlikç, 2007).

Metafor

Metafor, bir kavramın bireyde oluşturduğu etiket, anlam ya da kavramsal ifadelerdir. Bir görme ve anlama sürecidir. Bireylerin basit olarak bir kavramı bir başka kavramla açıklamasından daha önemli ve güçlü bir zihinsel üretilerdir çünkü ilgili kavrama dönük sahip olunan derinliği ve deneyimleri ifade eder(Erslan,2011).

Aristoteles'in metafor düşüncesi cansız olan şeyleri canlı göstermenin bir yoludur. Sözcükler, ölü varlıklar değildir; gerçekliği bitmez tükenmez biçimde yeniden biçimlendirirler. Metaforlar, kendiliğinden eski, anlamları yok edip yeni anlamlar kurarlar, semantik, yani anlamsal alanlar arasındaki sınırları durmaksızın değiştirirler(Şevki,2009).

Morgan'a (1998) göre "metafor kullanımı, genel olarak dünyayı kavrayışımıza sinen bir düşünce biçimi ve bir görme biçimi anlamına gelir". Buna göre metafor anlaşılması zor olan kavramları somutlaştırmamızda etkin bir rol oynamaktadır. Shuell'de (1998) bu somutlaştırmaya vurgu yapmaktadır. "Eğer bir resim 1000 kelimeye bedelse, bir metafor da 1000 resme bedeldir. Çünkü bir resim sadece statik bir imge sunarken, bir metafor bir olgu hakkında düşünmek için zihinsel bir çerçeve sunmaktadır" (Akt. Saban, 2008).

Yukarıdaki tanımlardan da anlaşıldığı üzere metafor, bir kavramın ortak özellikleri bakımından başka bir kavrama benzetilerek açıklanması şeklinde de tanımlanabilir. (Aslan,2013) Metafor, bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlamada ve açıklamada işe koşabileceği güçlü bir zihinsel araç olarak değerlendirilmektedir (Yob, 2003).

Bundan dolayı son yıllarda eğitim alanında birçok metafor çalışması yapılmıştır(Ocak ve Gündüz,2006;Cerit, 2008;Oğuz, (2009);Aydın ve Pehlivan, 2010; Sosyal ve Afacan, 2012; Altun ve Camadan, 2013; Çulha Özbaş ve Aktekin; Eren, Çelik ve Aktürk, 2014; Güveli, İpek, Atasoy ve Güveli, 2011; Koç, 2014; Küçüktepe ve Gürültü, 2014; Tortop, 2013; Zembat, Tunçeli ve Akşin, 2015).

Araştırmanın önemi

Bitişik eğik yazı ve metaforla ilgili çalışmalara pek çok araştırmada rastlanmıştır. Fakat bitişik eğik yazının öğrenilmesi (öğrenci açısından) ve öğretilmesine (öğretmen açısından) dair bir metafor çalışmasına rastlanmamıştır. Bu çalışmanın önemi bitişik eğik yazının öğretmen ve öğrenci algısı açısından incelenmesidir.

Problem durumu

1. Öğretmenlerin bitişik eğik el yazısının öğretimi ile ilgili sahip oldukları metaforlar nelerdir?
2. Öğrencilerin bitişik el yazısı öğrenme ile ilgili sahip oldukları metaforlar nelerdir?
3. Bu metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanmaktadır?

Yöntem

Sınıf öğretmenlerinin el yazısı öğretmeye ve 5.sınıf öğrencilerinin el yazısı öğrenmeye ilişkin metaforik algılarının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma tarama modelinde nitel bir araştırmadır.

Bu çalışmanın öğretmen katılımcılarını 2016-2017 eğitim öğretim yılı birinci yarıyılında Ankara ili Çankaya ilçesi İltekin İlkokulu, Fatma Yaşar Önen İlkokulu, Yenilik İlkokulu ile Ankara Mamak ilçesi Mehmet Rıfat Börekçi İlkokulu'nda görev yapmakta olan 48 öğretmen; öğrenci katılımcılarını 2016-2017 eğitim öğretim yılı birinci yarıyılında Ankara Çankaya ilçesi Mimar Kemal Ortaokulu, Namık Kemal Ortaokulu ve Ankara Mamak ilçesi 29 Ekim Ortaokulu'ndan 211 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo1.

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Bilgileri

	Kız		Erkek		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Katılımcı Öğretmenler	41	84	8	16	49	100
Katılımcı Öğrenciler	106	50	105	50	211	100

Tablo2.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türleri

Okul Türü	f	%
Eğitim Fakültesi Mezunu	25	51
Enstitü Mezunu	8	16
Fen-Edebiyat Fak. Mezunu	3	6
Diğer Fakülte Mezunu	13	27
Toplam	49	100

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı hazırlanırken öğretmen ve öğrencilerin “el yazısı” kavramına yönelik sahip oldukları metaforik algılarını ortaya çıkarmak için ayrı ayrı anketler hazırlanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin el yazısı öğretmeye ilişkin metaforik algılarının belirlenebilmesi için önce onlara metaforun ne olduğu açıklanarak örnekler verilmiş; daha sonra kendilerine verilen form üzerinde ”El yazısı öğretmek.....gibidir; çünkü....”boş cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bunun yanı sıra aynı form üzerinde bireysel bilgilerin yer aldığı bir bölüm daha oluşturularak örneklem grubunun özellikleri betimlenmeye çalışılmıştır.

5.sınıf öğrencilerinin ise el yazısı öğrenmeye ilişkin metaforik algılarının belirlenebilmesi için önce onlara metaforun ne olduğu açıklanarak örnekler verilmiş; daha sonra kendilerine verilen form üzerinde ”El yazısı öğrenmek.....gibidir; çünkü....”boş cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bunun yanı sıra aynı form üzerinde bireysel bilgilerin yer aldığı bir bölüm daha oluşturularak örneklem grubunun özellikleri betimlenmeye çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmen ve öğrencilere ayrı iki farklı form hazırlanmıştır. Bu formlardan öğretmen için hazırlanan formda cinsiyet, en son mezun olunan fakülte, kıdem yılı, şu an kaçınıcı sınıfı okuttuğu bilgileri; öğrenci için hazırlanan formda ise şu an öğrenim gördüğü okulun adı ve cinsiyet bilgisi yer almıştır. Araştırmada öncelikle 237 5.sınıf öğrencisi ile 49 sınıf öğretmenine ulaşılmış; fakat öğrencilerde 26 tanesi, öğretmenlerden 1 tanesi eksik ya da anlamsız olduğu için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu yüzden kodlama işlemi 211 öğrenci ve 48 öğretmen formu üzerinden yapılmıştır.

Formların analizi üç uzman tarafından gerçekleştirilmiştir. Öğretmen ve öğrencilerin ürettikleri tüm metaforlar ayrı listeye aktarılarak geçici listeler elde edilmiştir. Böylece öğretmen ve öğrencilerin hangi metaforu hangi sıklıkta dile getirdiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğretmenlerin metaforları incelendiğinde toplam 37adet ,öğrencilerin ise toplam 145 adet metafor geliştirdikleri görülmüştür. Bu metaforların benzer olanları gruplandırılarak kategoriler oluşturulmuştur. Bu kategoriler ise 19 ana metafor başlığı altında toplanmıştır. Öğrenci ve öğretmenlerin kullandıkları metaforlar aynı kategoriler altında toplanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlilik

Toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Simsek, 2008).

Belirlenen metaforların kategorileştirilmesi aşamalarında üç uzman ile çalışmalar yürütülmüş; uygun olmayan kategorilere ait metaforlar çıkarılmıştır. Bu kategorilere ait metaforlar daha uygun kategori başlıkları altında toplanmıştır. Ayrıca araştırma bulgularının yorumlanmasındaki güçlükleri önlemek amacıyla kategori sayısının mümkün olan an aza indirilmesi sağlanmıştır.

Araştırmada elde edilen nitel veriler öncelikle içerik analizine tabi tutulmuştur. Nitel veriler nicel olarak da ifade edilmiş, her bir kategoriyi temsil eden katılımcı sayısı (f) ve yüzdesi (%) hesaplanmıştır.

Ayrıca kategorileri en güzel temsil ettiği düşünülen öğrenci ve öğretmen metafor örneklerine makale içinde yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Sınıf öğretmenleri el yazısı öğrenmeye ilişkin toplam 49 tane geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar 7 kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve bu metaforlara ait kategorilerin frekansları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo3.

Öğretmenlerin El Yazısı ile İlgili Ürettiği Metaforlar

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	iğne ile kuyu kazmak (4), savaş (1), eziyet (4), suya yazı yazmak (3), maraton koşmak(1), koltuk değneği ile koşmak (1), meşakkat (1), güçlükle aşılan bir engel (1), işkence (3), yeteneğim yokken şarkı söylettilmesi (1), yürümeden koşmayı istemek (1), baskı(1), dalgahı denizde yüzmek (1), lastiği germek (1), havanda su dövmek (1), kayaya şekil vermek(1) deveye hendek atlatmak(1), yokuş çıkmak (3), sığ suda yüzme öğretmek (1), labirent (1) toprağı ekmek(1), bulmaca çözmek (1)	32	65
Eylem/Fiil	yağlı boya tablo yaptırmak (1), resim yapmak veya şiir yazmak (1), dantel örmek (1), araba kullanmak (1),	6	12
Sanat	işleme (1), nakış (2), sanat (2)	5	11
Vücut/Organ	beyin (1), zar (1)	2	4
Rahatlatıcı/Zevkli	güzel ve iyi davranış kazandırmak (1), karakteri anlamak (1)	2	4
Araç/Vasıta	lokomotif (1)	1	2
Doğadaki Canlılar	papatya (1)	1	2

Tablo 3’te görüldüğü gibi sınıf öğretmenleri tarafından en çok tercih edilen “Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı” olarak el yazısı (%65) kategorisidir. Katılımcılar

tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%12),3. sırada “Sanat” olarak el yazısı (%11) ve 4. Sırada “Rahatlatıcı/Zevkli” (%4) ve “Vücut” (%4), son olarak “Araç” ve “Doğadaki Canlılar” olarak el yazısı olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin El Yazısı Kavramına Yönelik Sahip Oldukları Metaforlara İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenler mezun oldukları okullara göre 4 kategoriye ayrılmıştır. “Eğitim Fakültesi mezunları”, Eğitim Enstitüsü mezunları”, Fen-Edebiyat Fakültesi mezunları” ve Diğer Fakülte mezunları.”

“Eğitim Fakültesi mezunu” öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 21 adet geçerli metafor üretilmiştir. Bu metaforlar 7 kavramsal kategoride toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve bu metaforların kategorilerine ait frekanslar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4.

Eğitim Fakültesi Mezunu Olan Öğretmenlerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	havanda su dövmek (1), yokuş çıkmak (2), kayaya şekil vermek (1), meşakkat (1), iğne ile kuyu kazmak (2), eziyet (2), baskı (1), deveye hendek atlatmak (1), işkence (1), lastiği germek (1), suya yazı yazmak (1), sığ suda yüzme öğretmek (1), labirent (1) araba kullanmak (1), dantel örmek (1) bulmaca çözmek (1),	16	64
Eylem/Fiil	bulmaca çözmek (1),	3	12
Sanat	sanat (1), nakış (2)	3	12
Vücut/Organ	güzel ve iyi davranış kazandırmak (1), karakteri anlamak (1)	2	8
Rahatlatıcı/Zevkli	güzel ve iyi davranış kazandırmak (1), karakteri anlamak (1)	2	4
Araç/Vasıta	lokomotif (1)	1	4

Tablo 4’te görüldüğü gibi “Eğitim Fakültesi” katılımcıları tarafından en çok belirtilen “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%64) kategorisidir. Katılımcılar tarafından belirtilen metaforlarda 2. sırada “Eylem” ve “Sanat” olarak el yazısı (%12),3. sırada “Rahatlatıcı/Zevkli” ve “Eşya” olarak el yazısı (%8) belirtilirken en az düzeyde “Araç” (%4) ve “Sanat” (4) olarak belirtmişlerdir.

“Eğitim Enstitüsü mezunu” öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 6adet metafor üretilmiş ve bu metaforlar 3 kavramsal kategori altında toplanmıştır.

El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve ait oldukları kategorilere ait frekanslar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5.
Eğitim Enstitüsü Mezunu Olan Öğretmenlerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	iğne ile kuyu kazmak (2), suya yazı yazmak (2), eziyet (1)	5	62
Sanat	sanat (1)	1	13
Vücut/Organ	beyin (1), zar (1)	2	25

Tablo 5'de görüldüğü gibi "Eğitim Enstitüsü mezunu" katılımcılar tarafından en çok belirtilen görüş "Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı" olarak el yazısı (%62) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada "Vücut/Organ" olarak el yazısı (%25), 3. sırada "Sanat" (%13) olarak el yazısı olduğunu belirtmişlerdir.

"Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu" öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 3 tane geçerli metafor üretilmiş ve bu metaforlar 1 kavramsal kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve ait oldukları kategorilere ait frekanslar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6.
Fen-Edebiyat Fakültesi Mezunu Olan Öğretmenlerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	savaş (1), koltuk değneği ile koşmak (1), güçlkle aşılabilir bir engel (1)	3	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi "Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu" katılımcıların belirttiği metaforlarda tek kategori oluşmuştur. O da "Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı" olarak el yazısı (%100) kategorisidir.

"Diğer Fakülte mezunu" öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 12 adet metafor üretilmiş ve bu metaforlar 4 kavramsal kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve ait oldukları kategorilere ait frekanslar Tablo 7'te sunulmuştur.

Tablo 7.
Diğer Fakülte Mezunu Olan Öğretmenlerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
--------------------------------	-----------------------	---	---

Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	yeteneğim yokken şarkı söylettilmesi (1), yürümeden koşmayı istemek (1), eziyet (1), yokuş çıkmak (1), maraton koşmak (1) dalgalı denizde yüzmek (1), işkence (2), toprağı ekme (1),	8	62
Eylem/Fiil	yağlı boya tablo yaptırmak (1), resim yapmak veya şiir yazmak (1)	3	24
Sanat	işleme (1)	1	7
Doğadaki Canlılar	papatya (1)	1	7

Tablo 7’de görüldüğü gibi “Diğer Fakülte mezunu” katılımcıları tarafından en çok tercih edilen “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%62) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%24), 3. sırada “Sanat” (%7) ve “Doğadaki Canlılar” (%7) olarak el yazısı olduğu görülmektedir.

Tablo 7 de belirtilen kategorilere ait katılımcı yorumları şöyledir:

“Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kategorisinde katılımcılar el yazısının zorluğunu ifade ederken deyimlerden de yararlanmışlardır. Bu kategoride “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar 13 metafor üretmiştir. Katılımcıların ikisi el yazısının zorluğunu ifade etmek için “iğne ile kuyu kazmak” metaforu kullanmış ve biri düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Bitişik eğik yazı öğretmek iğne ile kuyu kazmak gibidir; çünkü iğne ile kuyu kazılmaz ki! Bu süreç henüz el kasları gelişmeden okula gelen çocuklar için çok zor ve yıpratıcı olmaktadır, elini kaldırmadan kelimeleri tamamlamak o minicik eller için zorlayıcıdır. Ve buna bir de ders kitaplarının düz yazı olmasını eklersek ben niçin eğik yazı öğreniyorum algısını küçük yüreğinde oluşturmaktadır. Öğrenmeler ihtiyaçlarımızla örtüşmelidir.” Katılımcılardan ikisi yine el yazısının zorluğunu ifade etmek için “Yokuş Çıkmak” metaforu kullanmış ve biri düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Öğrencilerin daha kolay öğreneceği harfleri yorularak, yapamıyorum duygusuna kapılarak, nefes nefese bir çaba harcamaktalar.” Diğer bir katılımcı da “labirent” metaforu kullanarak el yazısının usandırıcı olduğuna şöyle vurgu yapmıştır: “Çıkmaya çalıştıkça kaybolursunuz.”

“Eğitim Enstitüsü mezunu” katılımcılar bu kategoride 5 metafor üretmiştir. Katılımcılardan biri el yazısını “eziyet” metaforu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “El kasları gelişmemiş, harf karakteri oturmamış, algılanmamış, yumuşak hamur gibi olan öğrenciyi zorlamak hem öğretmene hem öğrenciye eziyet çektirmektir.” Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu” katılımcılar bu kategoride 3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan biri “ Güçlkle Aşıl Bir Engel” metaforu kullanmış: “El kasları yeterince gelişmemiştir. Yazıyı seri ve okunaklı yazamıyor. Sınıf seviyesine ve gelişimsel özelliklerine pek uygun değildir.” Diğer Fakülte mezunu” katılımcılar bu kategoride 8 metafor üretmiştir. Katılımcılardan biri “Yeteneğim Yokken Şarkı Söylettilmesi” metaforu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ Ses eğitimi almamışımıdır.” Diğer bir katılımcı ise el

yazısı ile ilgili hazır bulunuşluk düzeyine dikkat çekmiştir: “Yürümeden Koşmayı Öğrenmek” metaforu kullanmış ve düşüncesini şöyle ifade etmiştir: “ Koşmadan önce yürümeği öğrenmek gerekir. Hazır bulunuşluk önemlidir.”

“Sanat” kategorisinde “Eğitim Fakültesi mezunu” ve “Eğitim Enstitüsü mezunu” katılımcılar 3 metafor üretmiştir. Katılımcılar el yazısını “Sanat” metaforu ile ifade etmiştir. Katılımcılardan biri “Sanat” metaforunu şu şekilde ifade etmiştir: “Elini kaldırmadan harflerin birleştirilmesi hem kişi bakımından kolaylık hem de bir sanat yazısı olarak görmekteyim. 1. Sınıfta öğrenciler biraz zorlansa da sonunda tam olarak öğreniyorlar.” “Diğer Fakülte mezunu “katılımcılar bu kategoride bir metafor üretmiştir. “İşleme” olarak belirtilen metaforu katılımcı şu şekilde ifade etmiştir: “Estetik olması gerektiği için emek gerekir.”

“Eylem/Fiil” kategorisinde “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar ve “Diğer Fakülte mezunu” katılımcılar 3’er metafor üretmiştir. “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılardan biri “Araba Kullanmak” metaforu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ Araba kullanırken tüm teorik bilgileri bilsen de (özellikle arabayı ilk çalıştırırken) yine sürekli istop ettirilir. Bir kere, doğrusunu yaptığında artık fark etmeden çalıştırır, kullanırız. El yazısı da böyledir. Özellikle çocuk kafasında özellikle ilk grup harflerden sonra kendiliğinden yapar.” Diğer Fakülte mezunu” katılımcılardan biri “Toprağı Ekmek” metaforu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “29 tane tohum ekiyorsunuz, çabalyorsunuz, onlarca kez yazıyor, yazdırıyorsunuz, gübreliyorsunuz, diğer harflerle birleştiriyorsunuz. Ve sıra geliyor hasada. İnci gibi yazılar da çıkıyor, daha az ürün aldığımızda ama sonuçta güzel bitişik eğik el yazıları...”

“Rahatlatıcı/Zevkli” kategorisinde sadece “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar metafor üretmiştir. Katılımcılar 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan biri “Karakteri Anlamak” metaforu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Karakteri yansıtan biri de el yazısıdır. Yazı stilleri (sağa eğik, sola eğik, büyük el yazısı vb.) öğrenci kişiliği hakkında yorumda bulunmamıza yardımcı olur.”

“Araç” kategorisinde sadece “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar metafor üretmiştir. Katılımcılar 1 metafor üretmiştir. O da “Lokomotif” metaforudur. Katılımcı bu metaforu şu şekilde ifade etmiştir: “Lokomotifin parçaları gibi birbirinden kopmadan takip eden ve hızlı olan bir yazı stildir.”

“Vücut/Organ” kategoride sadece Eğitim Enstitü mezunu katılımcılar metafor üretmiştir. Katılımcılar 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan biri “Beyin” metaforunu kullanmış ve düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Bitişik eğik yazı beynin kıvrımları gibidir. Karmaşıktır, akıcıdır.”

“Doğadaki Canlılar” kategorisi sadece “Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar metafor üretmiştir. Katılımcılar 1 metafor üretmiştir. O da “Papatya” metaforudur. Katılımcı bu metaforu şu şekilde ifade etmiştir: “ Her yaprağı ayrı bir eğitim gerektirir.”

Öğrencilerin El Yazısı Kavramına Yönelik Sahip Oldukları Metaforlara İlişkin Bulgular

5.sınıf öğrencileri el yazısı öğrenmeye ilişkin toplam 145 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar 19 kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve bu metaforlara ait kategorilerin frekansları Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8.

Öğrencilerin El Yazısı Kavramına Yönelik Ürettiği Metaforlar

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Eylem/Fiil	ata binmek(1), el ele tutuşmak(1), yürümek(2), bir harf öğrenmek (1), arabaya binmek (1), iş (1) araba sürmek (4), konuşmayı öğrenmek (1), ayrılmamak (1), kitap okumak (1), süslemek (1) bisiklet sürmek (3), top oynamak (1), koşmak (1), paten sürmek (1), topa vurmaya öğrenmek (1), okula gitmek (1), yarışmak (1), örgü örmek (1), iki ipi bağlamak (1), resim yapmak (1), ip bağlamak (1), yürümeyi öğrenmek (2), resim çizmek (1), bir uçağı uçurmak (1), yılan avlamak (1), ilk kez ateş etmek (1), uçağı binmek (1), bisiklete binmek (3), nine(1), kardeş(1), insan(1), bebek(2), diken(1), baba(1), kaplumbağı(1), ana(2), karınca(2),	38	18
Doğadaki Canlılar	köpek (3), aslan(1), yılan(1), ağaç(1), gül (1) yaşlı kadın (1), kaplan(1), küçüklük(1), çiçek(1), böcek (1), fil(1), su kaydıracağı (1), pencere (1), kalem (4), torba (1), kombi (1), hikaye kitabı (1), eşya (1), mektup (1), zincir (1), kıyafet (1), telefon (1) takı kutusu (1), patlak top (1), eğik kalem (1), sıra (1), top (2), korku (1), 1000 parçalık puzzle (1), karalama (6), zaman kaybı (1), zor (1), bomba (1), korkunç (1), el ağrısı (1), korku tüneli (1), korku maskesi (1), dipsiz kuyu (1), zevksiz bir süsleme (1),	25	12
Eşya	motosiklet (1), tek tekerli bisiklet (1), jet (1), tren (3), uçak (3), araba (8) kumaşçı (1), öğretmen (9), doktorluk (1), aşçı (1) öğrenci (1), çiftçilik (1), avukat (1), mimar (1), kolay (3), hediye (2), eğlence (1), oyun (5), bilgi (1),	20	19
Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı	spagetti (2), çikolatalı pasta (1), kek (1), elma (1), fasulye (1), pasta (1), makarna (1), tatlı (1), bitmiş bir elma (1), çürük elma (1) çorba (1),	17	8
Araç/Vasıta	ata yazısı (1), kıvrımlı yol(1), sayı (2), çizgi (1), şekiller (1), şarj aletinin kırıışığı (1),	17	8
Meslek		16	8
Rahatlatıcı/Zevkli		12	5
Yiyecek		12	5
Şekil		8	3

Doğa	uzun bukleler (1), yıldız (1), gökkuşağı (1), dalga (3), evrim (1), su (1), şelale (1)	8	3
Vücut/Organ	saç (2), ince bağırsak (1), damar (2), kalp (1), gurultu (1)	7	3
Hayat/Yaşam	çalışkan (1), hayat/yaşam (6)	7	3
Sanat	resim (3), müzik notası (1), sanat (2)	6	2
Mekân	ülke (1), çiçekli yol (1), evler (1), merdiven (1), fabrika (1), okul (1)	6	2
Spor	spor (2), basketbol (2), futbol (2)	6	2
Diller	mısır alfabesi(1), Arapça(1)	2	1
Maden	eğilmiş demir(2)	2	1
Dersler	matematik (1)	1	1
Renkler	beyaz renk (1)	1	1

Tablo 8’de görüldüğü gibi 5.sınıf öğrencileri tarafından en çok tercih edilen “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%18) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Doğadaki Canlılar” olarak el yazısı (%12),3. sırada “Eşya” olarak el yazısı (%9) ,4.sırada“Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%8) ve “Araç/Vasita” olarak el yazısı(%8),5.sırada “Meslek” olarak el (%8) yazısı,6.sırada “Rahatlatici/Zevkli” olarak el yazısı (%5), 7.sırada “Yiyecek” olarak el yazısı (%5), 8.sırada “Şekil” ve “Doğa” olarak el yazısı (%3), 9.sırada “Vücut/Organ” ve “Hayat/Yaşam” olarak el yazısı (%3), 10.sırada “Sanat” ve “Spor” olarak el yazısı (%2),11.sırada “Diller” ve “Maden” olarak el yazısı (%1) son sırada “Dersler” ve “Diller” olarak el yazısı (%1) olduğu görülmektedir.

Kız Öğrencilerin El Yazısına Yönelik Sahip Oldukları Metaforlara İlişkin Bulgular

Öğrenciler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 86 adet geçerli metafor üretilmiştir. Bu metaforlar 16 kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada kullanılan metaforlar ve bu metaforların ait oldukları kategorilere ait frekanslar Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9.

Kız Öğrencilerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Eylem/Fiil	bisiklet sürmek (4), araba sürmek (3), iş (1), resim yapmak (1), yürümek (1), süslemek (1), kitap okumak (1), bir harf öğrenmek (1), ip atlamak (1), örgü örmek (1), ayrılmamak (1), paten sürmek (1), el ele tutuşmak (1), arabaya binmek (1), konuşmayı öğrenmek (1), iki ipi bağlamak (1), yürümeyi öğrenmek (1),	22	21

Eşya	kalem (4), eğik kalem (1), torba (1), kombi (1), takı kutusu (1), hediye (1), pencere (1), top (1), kıyafet (1)	12	11
Doğadaki Canlılar	küçüklük (1), baba (1), kaplumbağa (1), fil (1), ana (1), yaşlı kadın (1), bebek (1), köpek (1), böcek (1), çiçek (1),	10	9
Meslek	öğretmen (5), mimar (1), pastacı (1), öğrenci (1), avukat (1), aşçı (1)	10	9
Araç/Vasıta	araba (4), motosiklet (1), jet (1), uçak (1), tren (1)	8	7
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	el ağrısı (1), karalama (1), dipsiz kuyu (1), zevksiz bir süsleme (1), korkunç (1), zor (1), zaman kaybı (1)	7	6
Vücut/Organ	ince bağırsak (1), kalp (1), damar (1), saç (1), gurultu (1)	5	5
Doğa	dalga (3), gökkuşağı (1), şelale (1)	5	5
Mekân	çiçekli yol (1), merdiven (1), ülke (1), kıvrımlı yol (1), okul (1)	5	5
Sanat	resim (2), sanat (1), müzik notası (1)	4	4
Yiyecek	fasulye (1), kek (1), elma (1), çikolatalı pasta (1)	4	4
Şekil	uzun bukleler (1), şarj aletinin kırılgılığı (1), sayı (1), şekiller (1)	4	4
Rahatlatıcı/Zevkli	oyun (2),eğlence (1), kolay (1)	4	4
Hayat/Yaşam	hayat/yaşam (3), çalışkan (1)	3	3
Diller	mısır alfabesi (1), ata yazımız (1)	2	2
Dersler	matematik (1)	1	1

Tablo 9’da görüldüğü gibi kız öğrenciler tarafından en çok tercih edilen “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%21) kategorisidir. Öğrenciler tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Eşya” olarak el yazısı(%11); 3. sırada “Doğadaki Canlılar” ve “Meslek” olarak el yazısı (%9);4.sırada “Araç/Vasıta” olarak el yazısı (7); 5.sırada “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%6); 6. sırada “Vücut/Organ”, “Doğa” ve “Mekan” olarak el yazısı (%5); 7. sırada “Sanat”, “Yiyecek”, “Rahatlatıcı/Zevkli” ve “Şekil” olarak el yazısı (%4); 8. Sırada “Hayat/Yaşam” olarak el yazısı (%3); 9. sırada “Diller” (%2) son olarak “Dersler” olarak el yazısı (%1) olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin tablo 7 deki kategorilere ait metaforlara ilişkin yorumları şöyledir:

“Eylem/Fiil” kategorisinde kız öğrenciler 17 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Örgü Örme” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Örgü örünce yeni tasarımlar yapıyoruz. El yazı yazınca da güzel bir görüntü çıkıyor. Ama bazen ben el yazı yazmak istemiyorum. Çünkü yazınca canımı acıtıyor. Bu yüzden el yazıyı sevmiyorum.” “Eşya” kategorisinde kız öğrenciler 9 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Takı Kutusu” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu

şekilde ifade etmiştir: “Taki kutusunun içindeki takı ve dışındaki süslere benziyor.” “Doğadaki Canlılar” kategorisinde kız öğrenciler 10 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Böcek” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ Nefret ediyorum.” ”Meslek” kategorisinde kız öğrenciler 6 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Mimar” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Kalem ile bir şeyler yazıp çizmek çok güzel bir duygu.” “Araç /Vasıta” kategorisinde kız öğrenciler 5 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Jet” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Çok hızlı ve pratik olduğu için. Ve çok kolay yazılıp okunduğu için.” “Ürktücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kategorisinde kız öğrenciler 7 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Zevksiz Bir Süsleme” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Yorucu elim ağrıyor ama süslü olmasını seviyorum. Bu nedenle az seviyorum.” ”Vücut/Organ” kategorisinde kız öğrenciler 5 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “ İnce Bağırsak” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ İnce bağırsak da karmakarışık.” ”Doğa” kategorisinde kız öğrenciler 3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Gökkuşluğu” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ Bazen gökyüzünde çok güzel gözükür. El yazısı da gökkuşluğu gibi çok güzel okunur, yazılır. Ama düz yazı benim için daha rahat ve güzel.” ”Mekan” kategorisinde 5 kız öğrenciler metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Merdiven” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Adım adım yukarıya çıkmak gerekir. El yazısı yazmak benim için çok eğlenceli ve daha kolay. “Sanat” kategorisinde kız öğrenciler3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Resim” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Resim çok seviyorum ve bu beni aşırı mutlu ediyor ve el yazısı birleşik olduğu için bana değişik hisler veriyor. “ ”Yiyecek” kategorisinde kız öğrenciler 4 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Kek” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Kek yapmak ne kadar kolay ve kolay malzemelerle yapılıyor.” ”Şekil” kategorisinde kız öğrenciler 4 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Şarj Aletinin Kıvrışığı” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: ”Şarj aleti dolanıyor ve kıvrışıyor. El yazısı da dolanır. Bu yüzden şarj aletine benzetiyorum.” ”Rahatlatıcı/Zevkli” kategorisinde kız öğrenciler 3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Eğlence” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “El yazısı yazarken çok eğleniyoruz. Ve yazarken çok gülüyoruz.” ”Hayat/Yaşam” kategorisinde kız öğrenciler 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Hayat” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ El yazısını hayatımız gibi öğrendik.” ”Diller” kategorisinde kız öğrenciler 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Ata Yazımız” metaforu üretmiştir. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “Atalarımızdan gelen yazı çeşididir. Atalarımızdan bu zamana kadar gelmiştir. Bu nedenle benim için değerlidir.” “Dersler” kategorisinde kız öğrenciler metafor üretmiştir. Üretilen “Matematik” metaforudur. Düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir: “ Matematığı nasıl zor öğrendiğimiz gibi el yazısını da öyle öğrendik.”

Erkek Öğrencilerin El Yazısına Yönelik Sahip Oldukları Metaforlara İlişkin Bulgular

Erkek öğrenciler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 79 adet geçerli metafor üretilmiştir. Bu metaforlar 19 kavramsal kategori altında toplanmıştır. El yazısını tanımlamada erkek öğrenciler tarafından kullanılan metaforlar ve bu metaforların kategorilerine ait frekanslar Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo10.

Erkek Öğrencilerin Ürettiği Metaforların Kategorik Analizi

El Yazısı Metafor Kategorileri	El Yazısı Metaforları	f	%
Eylem/Fiil	bisiklete binmek (2), bir uçağı uçurmak (1), yürümek (1), top oynamak (1), yarışmak (1), okula gelmek (1), topa vurmaya öğrenmek (1), ata binmek (1), resim çizmek (1), koşmak (1), araba sürmek (1), uçağı binmek (1), yılanı avlamak (1), ilk kez ateş etmek (1), yürümeyi öğrenmek (1)	16	15
Doğadaki Canlılar	ana (1), karınca (2), köpek (2), aslan (1), yılan (1), kaplan (1), nine (1), kardeş (1), insan (1), bebek (1), ağaç (1),gül (1), diken (1) telefon (1), hikaye kitabı (1), top (2), sıra (1), eşya (1), 1000 parçalık puzzle (1), mektup (1), zincir (1), hediye (1), su kaydrağı (1)	15	14
Eşya	bomba (1), karalama (5), korku (1), korku tüneli (1), korku maskesi (1)	11	10
Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı	araba (4), tren (2), uçak (2), tek tekerli bisiklet (1)	9	8
Araç/Vasıta	öğretmen (4),doktorluk (1), kumaşçı (1), çiftçilik (1)	7	7
Meslek	spagetti (2), bitmiş bir elma (1), çorba (1), çürük elma (1), makarna (1), tatlı (1)	7	7
Yiyecek	oyun (3), kolay (2), bilgi (1)	6	6
Rahatlatıcı/Zevkli	spor (2), futbol (2), basketbol (2)	6	6
Spor	evrim (1), su (1), yıldız (1)	3	3
Doğa	hayat/yaşam (4)	4	4
Hayat/Yaşam	sayı (1), çizgi (1)	2	2
Şekil	fabrika (1), evler (1)	2	2
Mekân	sanat (1), resim (1)	2	2
Sanat	damar (1), saç (1)	2	2
Vücut/Organ	eğilmiş demir (2)	2	2
Maden	Arapça (1)	1	1
Diller	beyaz (1)	1	1
Renkler			

Tablo 10’da görüldüğü gibi Erkek öğrenciler tarafından en çok tercih edilen “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%15) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Doğadaki Canlılar” olarak el yazısı (%12); 3. sırada “Eşya” olarak el yazısı (%10); 4. sırada “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” (%8) ve “Araç/Vasıta” olarak el yazısı (%8) ; 5. sırada “Meslek” (%7) ve “Yiyecek” (%7) olarak el yazısı; 6. Sırada “Rahatlatıcı/Zevkli” (%6) ve “Spor” (%6) olarak el yazısı; 6. sırada “Doğa” (%5) olarak el yazısı; 7. sırada “Hayat/Yaşam” (%4) olarak el yazısı; 8. sırada “Şekil” (%2), “Mekan” (%2), “Sanat” (%2), “Vücut/Organ” (%2) ve “Maden” (%2) olarak el yazısı; 9. sırada “Diller” (%1) ve “Renk” (%1) olarak el yazısı olduğu görülmektedir.

Bu kategorilere ait metaforlara ilişkin katılımcı yorumları şöyledir:

“Eylem/Fiil” kategorisinde erkek öğrenciler 15 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Yürümek” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Yürümeyi ilk öğrendiğimizde çok kolay olduğunu görüyoruz. Yazmak da (el yazısı) o kadar kolaydır. Önce zor gelebilir. Sonra ben hemen alıştım.” “Doğadaki Canlılar” kategorisinde erkek öğrenciler 11 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Aslan” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Aslan zor eğitilir bir hayvandır.” “Eşya” kategorisinde de erkek öğrenciler 11 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “1000 parçalık yapboz” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Bana göre çok zordur. Ben düz yazıyı kendi kendime iki günde öğrendim.” “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kategorisinde erkek öğrenciler 5 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Korku Tüneli” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Öğretmenler bir şeyler yazdırırken yetişemiyorum. Ben yazana kadar öğretmen sözünü bitirmiş oluyor.” “Araç/Vasıta” kategorisinde erkek öğrenciler 4 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Uçak” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Uçak sürmek zordur. Çünkü uçak eğitimi gibi el yazısı zor ama düz yazı kolay.” “Meslek” kategorisinde de erkek öğrenciler 4 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Kumaşçı” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Kumaşçı da elinden gelenin en iyisini yapar. El yazısı da el ile yapılır ve yazarken ya da öğrenirken elinden gelen en iyisini yapmaya çalışırsın. Yani kısacası ikisi de el geliştirme becerisi olduğu için kumaşçıya benzettim.” “Yiyecek” kategorisinde erkek öğrenciler 6 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Çorba” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “El yazısı karmaşıktır. O yüzden ben çorbaya benzetirim. “ “Rahatlatıcı/Zevkli” kategorisinde erkek öğrenciler 3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Oyun” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Hem eğleniyoruz hem öğreniyoruz.” “Spor” kategorisinde erkek öğrenciler 3 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Basketbol” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Basketbol zevklidir. El yazısı yazmak da basketbol gibi zevklidir.” “Doğa”

kategorisinde erkek öğrenciler 5 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Evrım” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Değişmiştir. Düz yazı aksine el kalkmaz, değişiktir.” “Hayat/Yaşam” kategorisinde erkek öğrenciler 1 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Yaşam/Hayat” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Bazen tatlıdır. Bazen acıdır. Yani hayat bazen kolay bazen zordur. El yazısı da böyledir. Bazen zor bazen kolaydır.” “Şekil” kategorisinde erkek öğrenciler 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Çizgi” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “El yazısı hiç ara vermeden yazıldığı için ben el yazısını çizgiye benzetiyorum.” “Mekan” kategorisinde erkek öğrenciler 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Fabrika” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Fabrikada çoğu eşya üretilir. Burada el yazısı öğrenmek de fabrikada bir eşya yapıp öğrenmek gibidir.” “Sanat” kategorisinde erkek öğrenciler 2 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Sanat” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Öğrenince daha kolay oluyor.” “Vücut/Organ” kategorisinde erkek öğrenciler 1 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Damar” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Damarlara benziyor.” “Maden” kategorisinde erkek öğrenciler 1 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Eğilmiş Demir” metaforu kullanmış ve düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “El yazısı eğiktir ve eğilmiş demir de eğiktir.” “Diller” kategorisinde erkek öğrenciler 1 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Arapça” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Arapça gibi birleşiktir. Ve daha zor öğrendim.” “Renkler” kategorisinde erkek öğrenciler 1 metafor üretmiştir. Katılımcılardan birisi “Beyaz” metaforu kullanmış ve görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Beyaz renk tüm renklerin anasıdır. Beyaz renk parçalara ayrıldığında bütün renkler ortaya saçılır.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sınıf öğretmenleri el yazısı öğrenmeye ilişkin toplam 49 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar 7 kategori altında toplanmıştır. Sınıf öğretmenleri tarafından en çok üretilen metafor “Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı” olarak el yazısı (%65) kategorisindedir. Katılımcılar tarafından 2. Sırada üretilen metafor “Eylem/Fiil” olarak el yazısı (%12) metaforudur. 3. sırada ise “Sanat” olarak el yazısı (%11) ve 4. Sırada “Rahatlatıcı/Zevkli” (%4) ve “Vücut” (%4), son olarak “Araç” ve “Doğadaki Canlılar” olarak el yazısı metaforunu üretmişlerdir.

Öğretmenlerin ürettikleri metaforlar incelendiğinde tüm fakülte mezunu öğretmenlerin el yazısının işlevine yönelik olumsuz bakış açısı içerisinde oldukları görülmüştür. Belet ve Karadağ (2007); Arslan ve Ilgın (2010); Duran (2011); Akpınar ve Turan (2008); Güven’in (2011); Rhoades (2004); Bay (2010); Erdem, Yılmaz, Bozkurt (2014) da araştırmalarında sınıf öğretmenlerin çoğunun, bitişik eğik yazı ile ilk okuma yazma öğretiminin zor bir uğraş olduğunu düşündükleri, öğretmenlerin el yazının işlevine ilişkin inançlarının düşük olduğu ve birinci sınıfta okuma yazma öğretimine dik temel yazı ile başlanması gerektiğini belirttikleri, el

yazısının çocukların psikomotor becerilerine uygun olmadığını ve dik temel yazıya dönülmesi gerektiğini savundukları görülmüştür.

“Eğitim Fakültesi mezunu” katılımcılar tarafından en çok tercih edilen metafor “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%64) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Eylem/Fiil” ve “Sanat” olarak el yazısı (%12) olduğu görülmektedir. “Eğitim Fakültesi Mezunu Öğretmenlerin” “Ürkütücü/ Usandırıcı/ Zorlayıcı” olarak el yazısını metafor olarak tanımlamada en çok “Yokuş Çıkmak”, “İğne ile Kuyu Kazmak”, “Eziyet” metaforlarını kullanarak el yazısının güçlüğüne vurgu yapmışlardır. “Eylem/Fiil” kategorisinde “Araba Kullanmak”, “Bulmaca Çözmek”, “Dantel Örmek”; emek verildiğinde ortaya güzel ürünlerin çıkacağına ve sonucun olumlu olacağına dikkat çekmişlerdir.

“Eğitim Enstitüsü mezunu” katılımcılar tarafından en çok tercih edilen “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%62) kategorisidir. Katılımcılar tarafından kullanılan metaforlarda 2. sırada “Vücut/Organ” olarak el yazısı (%25), olduğu görülmektedir. “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kategorisinde el yazısını tanımlamada en çok “İğne ile Kuyu Kazmak”, “Suya Yazı Yazmak” metaforları kullanılmıştır. Bu metaforlarla öğretmenler el yazısının hem zor olduğunu hem de kalıcı olmadığını ifade etmişlerdir. Öğretmenler “Organ” kategorisinde “Beyin” ve “Zar” metaforlarını kullanarak el yazısını öğretmenin incelik ve hassasiyetle yapılması gerektiğine vurgu yapmışlar, aynı zamanda da el yazısının zor olduğuna dikkat çekmişlerdir.

Fen-Edebiyat mezunu öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 3 adet metafor üretilmiş ve bu metaforlar “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kavramsal kategorisi altında toplanmıştır. “Fen-Edebiyat mezunu” öğretmenlerin” el yazısına ilişkin metaforlarda “Savaş”, “Koltuk Değneği ile Koşmak”, “Güçlülükle Aşılabilir Bir Engel” metaforlarını üretmişlerdir. Öğretmenlerin el yazısı öğretilirken zorlandıkları görülmektedir.

“Diğer Fakülte mezunu” öğretmenler tarafından el yazısı kavramı ile ilgili 12 adet metafor üretilmiş ve bu metaforlar 4 kavramsal kategori altında toplanmıştır. Öğretmenler tarafından en çok tercih edilen “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” olarak el yazısı (%62) kategorisi, 2. Sırada ise “Fiil” olarak el yazısı (%24) olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin “Ürkütücü/Usandırıcı/Zorlayıcı” kategorisinde “İşkence”, “Yeteneğim Yokken Şarkı Söylettirilmesi”, “Maraton Koşmak” metaforlarını kullandıkları görülmüştür. Bu metaforlarda el yazısının yetenek işi olduğu, el yazısını öğrenmenin ve öğretmenin güç, sıkıntılı, yorucu olduğu belirtilmiştir.

“Diğer Fakülte Mezunu” öğretmenlerin el yazısını tanımlamada en çok “İşkence” metaforlarını kullandıkları görülmüştür. Öğretmenlerin el yazısı öğretilirken zorlandıkları görülmektedir. Rhoades (2004) Bay (2010) yaptığı

çalışmaya göre de sınıf öğretmenleri, bitişik eğik yazıyla yazma konusunda zorlanmaktadır.

Tablo'9 ve 10'da görüldüğü gibi hem kız hem de erkek öğrenciler tarafından en çok tercih edilen %15 oranında “Eylem/Fiil” kategorisidir. Bu bulguda hem kız hem de erkek öğrencilerin ilk seferde insanların yapmakta zorlandıkları fakat öğrendikten sonra daha kolay yapılabilir hale gelen eylemleri tercih ettikleri görülmektedir. Her iki öğrenci grubunda öğrenciler bu kategoride en çok “araba sürmek”, “bisiklet sürmek” ve “bisiklete binmek” metaforlarını kullanmışlardır. Bu metaforlarda adı geçen eylemlerin zorluğu ile el yazısı öğrenmenin zorluğu arasında bağlantı kurmuşlardır.

Kız öğrenciler tarafından ikinci sırada %12 oranında “Eşya” kategorisinde metafor üretilmiştir. Erkeklerde ise bu kategori %10 oranı ile üçüncü sırada yer almaktadır. Kızlarda eşya kategorisi içinde en fazla metafor üretilen eşya kalem olarak belirlenmiştir. Kız öğrenciler “kalem” metaforunda kalemin farklı türleri ve şekilleri olması ile el yazısının herkes tarafından farklı şekillerde öğrenilip yazılması arasında bağlantı kurmuşlardır. “Eğik kalem” metaforunda el yazısının eğik ve bozuk yazımı ile kalemin eğriliği arasında bağlantı kurulmuştur. Kızlarda “kıyafet, takı kutusu, torba” metaforları ile erkeklerde “su kaydıracağı, sıra, zincir, patlak top ,telefon” metaforlarında el yazısının karmaşık şekli, görüntüsü ve zor öğrenilen bir yazı olması ile bu eşyaların karmaşık şekilleri arasında bağlantı kurulmuştur. Kızlarda “Pencere, kombi”; erkeklerde ise “mektup, hikaye kitabı” metaforlarında bu eşyaların içeriği aydınlatması, ısıtması ve samimiyet hissi vermesi ile el yazısı öğrenirken aynı duyguları yansıttığı konusunda bağlantı kurulmuştur. Erkeklerde “eşya” metaforunda değerli bir eşya ile el yazısının değerli bir kültür olduğu yansıtılmıştır. Kızlarda üretilen ”top” metaforunda top oynamanın zorluğu ile el yazısı yazmanın zorluğu arasında bir bağ kurulmuştur. Erkeklerde üretilen diğer “top” metaforunda ise top oynamanın eğlenceli kolay olması ile el yazısının kolay olması arasında bağlantı kurulmuştur. Kızlarda ve erkeklerin ikisinde de geçen hediye metaforunda tüm metaforlar el yazısı öğrenmenin eğlenceli, sürprizli ve kolay olması yönüyle bağdaştırılmıştır.

Kız öğrenciler tarafından üretilen üçüncü metafor %10 oranında “Doğadaki Canlılar” kategorisidir. Bu kategori erkeklerde %12 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Hem kızlarda hem erkeklerde üretilen ”ana” metaforunda el yazısı ilk öğrenilen yazı olması yönüyle anaya benzetilmiştir. Ananın her işi kolaylaştırması ile el yazısının kolaylığı arasında bağlantı kurulmuştur. Yine erkeklerde “baba” metaforunda el yazısı öğrenmenin kolaylığı babanın sadece işe gidip geldiği başka bir işle meşgul olmayıp kolay bir hayat yaşadığı ile özdeşleştirilmiştir. Kızların ürettiği “bebek, nine, kaplumbağa, fil, yaşlı kadın, küçüklük” metaforları ile erkeklerin ürettiği “bebek ve nine ” metaforlarında el yazısının yavaş ilerlemesi ile bu canlıların yavaş hareket etmesi arasında bir bağlantı kurulmuştur. Erkeklerde üretilen ”kardeş, insan” metaforlarında öğrenciler el yazısının bitişik yazılması ve kalabalık görünmesi ile

kardeş ve insanın çoğul kavramlar olması arasında bağlantı kurmuşlardır. Erkekler ürettikleri "diken, aslan, yılan" metaforlarında bu canlıların zor eğitilen, zor baş edilen canlılar olması ile el yazısı öğrenmenin zorluğu arasında bağlantı kurmuşlardır. Kızlarda üretilen "böcek" metaforunda böcek nefret edilen bir canlı olarak tanımlanarak el yazısından nefret edilen bir olgu olarak bahsedilmiştir. Erkeklerde üretilen "kaplan" metaforunda el yazısının hızlı öğrenilmesi ile kaplanın hızlı bir canlı olması arasında bağ kurulmuştur. Erkeklerde üretilen "karınca" metaforunda ise karıncanın küçüklüğü ile el yazısının küçük yazılması ve güzel gözükmemesi arasında bir anlam ilişkisi kurulmuştur. Son olarak kızlarda üretilen "köpek, çiçek, gül" metaforları ile erkeklerde üretilen "ağaç ve "köpek" metaforlarında bu canlıların sevimliliği, güzelliği ve değişik şekilli olmaları ile el yazısının kolay ve değişik şekillerden oluşmasıyla arasında bir bağ kurulmuştur.

Öğretmenlerde ilk sırada çıkan "Ürkütücü/Korkutucu/Usandırıcı" kategorisi kız öğrencilerden oluşan tabloda % 6 ile beşinci sırada; erkek öğrencilerden oluşan tabloda % 8 ile dördüncü sırada yer almıştır. Öğrencilere kız ve erkek olarak ayrı ayrı bakıldığında; hem kızların hem de erkeklerin el yazısını zor, yorucu, usandırıcı, düzensiz olarak algıladıkları görülmektedir.

Öneriler

Araştırma sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerin el yazısı konusunda genel olarak zorlandıklarını ortaya koymuştur. Öğretmenler el yazısını ürkütücü, zorlayıcı ve usandırıcı bulmuşlardır. Öğrencilerin ise belirttikleri metaforlara bakıldığında birçoğunun el yazısına olumsuz baktıkları anlaşılmıştır. Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin el yazısı konusunda aynı noktada birleştikleri görülmüştür. Bu nedenle T. C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, bitişik eğik yazı uygulamasının zorluklarının dikkate alınarak dik temel yazıya geçişin gözden geçirilmesi üzerine çalışma yapması gereklidir. Eskiden olduğu gibi el yazısı ayrı bir ders olarak öğrencilere verilmelidir. Ayrıca İlk okuma yazmada kullanılan bitişik eğik yazının öğretilmesine ilişkin öğretmen raporları dikkate alınmalıdır. Branş öğretmenlerine bitişik eğik yazı ile ilgili hizmet içi seminerler verilmelidir. El yazısı zorunluluktan kalsa dahi eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarına el yazısı öğretimi ile ilgili zorunlu dersler verilmelidir.

Kaynakça

- Akyol, H. (2001). *Türkçe ilk okuma-yazma öğretimi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Akyol, H. (2005). İlk okuma yazma programı ve öğretimi. *Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumunda sunulmuş bildiri*, Kayseri.
- Altun, T. & Camadan, F. (2013). Rehber öğretmenlerin rehber öğretmen (psikolojik danışman) kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 883-918.
- Arslan, D. & Ilgın, H. (2010). Öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazı ile ilgili görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 19-92.

- Aslan, S. (2013). Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin “öğretmen” kavramı ile ilgili algılarının metaforik incelenmesi. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*,8(6), 43-5.
- Başaran, M. & Karatay, H. (2005). Eğik el yazısı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 33(168), 27-34.
- Bay, Y. (2010). Ses temelli cümle yöntemiyle ilk okuma-yazma öğretiminin değerlendirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 3(1), 164-181.
- Belet, D. & Karadağ, R. (2007). Ses temelli cümle yönteminin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşleri. *III. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi*. Adana: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Çulha Özbaş, B. & Aktekin, S. (2013). Tarih öğretmen adaylarının tarih öğretmenliğine ilişkin inançlarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*,9(3), 211-228.
- Duran, E. (2009). *Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Eraslan, L. (2011). Sosyolojik metaforlar. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler e-Dergisi*, 27, 1-22.
- Erdem, İ., Yılmaz, F. & Bozkurt, E. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazıya ilişkin tutumları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,15(1), 1-26.
- Eren, F.,Çelik, İ.& Aktürk, A. O. (2014). Ortaokul öğrencilerinin facebook algısı: bir metafor analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 22(2), 635-648.
- Güneş, F. (2006). Niçin bitişik el yazısı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 6, 71-73
- Güven, A.Z. (2011). İlköğretim II. kademe Türkçe dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 121-133.
- Keskinkılıç, K. & Keskinkılıç, S. B. (2007). *Türkçe ve ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Küçüktepe, S. E. & Gürültü, E. (2014). Öğretmenlerin “yapılandırıcı öğretmen” kavramına ilişkin algılarına yönelik metafor çalışması örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 282-305.
- Koç, E. S. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 47- 72.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2011). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Morgan G. (1998). *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor (Çev. G. Bulut)*. İstanbul: BZD Yayıncılık.

- Ocak, G. & Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 293-310.
- Rhoades, J. (2004). *Rhoades to reading: Teacher handbook (4th ed.)*. USA: The Reading Company.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetim*, 14(55), 459-496.
- Shuell, T. J. (1990). Teaching and learning as problem solving. *Theory into Practice*, 29(2), 102-108.
- Soysal, D. & Afacan, Ö. (2012). İlköğretim öğrencilerinin “fen ve teknoloji dersi” ve “fen ve teknoloji öğretmeni” kavramlarına yönelik metafor durumları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 287-306.
- Şevki, A. (2009). *Edebiyat ve Yorum*. Ankara: Havuz Yayınları
- Tunçeli, H. İ. & Şahan, B. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarına yönelik metafor çalışması. *VI. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulmuş bildiri*. Ankara.
- Turan, M. & Akpınar, B. (2008). İlköğretim Türkçe dersi ilkökuma-yazma öğretiminde kullanılan ses temelli cümle ve bitişik eğik yazı yöntemlerinin değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 121-138.
- YOB, I. M. (2003). Thinking Constructively With Metaphors. *Studies in Philosophy and Education*, 22, 127-138.
- Zembat, R., Tunçeli, H. İ., & Akşin, E. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının “okul yöneticisi” kavramına ilişkin algılarına yönelik metafor çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Faculty of Health Sciences Journal*, 1(2), 446-459.

Extended Abstract

Writing is to be able to produce the symbols and signs necessary to express our thoughts in a motoric way (Akyol, 2001: 51). The most common writing styles for the Latin alphabet used in our country are the upright writing, the upright handwriting or the adjacent curved handwriting. (Başaran and Karatay, 2005). Metaphors are labels, meanings or conceptual expressions that a concept creates in an individual. It is a process of seeing and understanding. It is more important and powerful mental production than simply explaining a concept to another concept because it expresses deepness and experience possessed by the corresponding concept. (Eraslan, 2011)

This study aimed to determine the metaphorical perceptions of classroom teachers about handwriting teaching and 5th grade students' perceptions on handwriting learning. The current study is a qualitative research in the screening

model. It was carried out in the first semester of the 2016-2017 academic year. The participants of this study were the students enrolled at İltekin İlkokulu, Çankaya district, Fatma Yaşar Önen primary school, Yenilik Primary school and Mehmet Rifat Börekçi primary school in Ankara Mamak district. Students constitute 211 students from Mimar Kemal Secondary School, Namık Kemal Secondary School and Ankara Mamak District 29 October Secondary School in the first semester of 2016-2017 education year. While preparing the data collection tool in the study, separate questionnaires were prepared for the teachers and the students in order to reveal the perceptions of the participants about the concept of "handwriting". Detailed reporting of the collected data and explaining how the researcher attains the results are among the important criteria in qualitative research (Yıldırım and Simsek, 2008). In the course of grouping and categorization of identified metaphors, three experts have been working on this issue; Inappropriate categories and metaphors belonging to these categories have been removed. Metaphores belonging to these categories are grouped under more appropriate category headings. In addition, in order to avoid the difficulties in interpreting the research findings, it was possible to reduce the number of categories as soon as possible. The qualitative data obtained in the study were subjected to content analysis first. Qualitative data are expressed quantitatively and the number of participants (f) and percentages (%) representing each category are calculated. The student and teacher metaphor examples which are considered to represent the best categories are included in the article.

Class teachers produced a total of 49 valid metaphors for handwriting learning. These metaphors are grouped under 7 categories. (65%) as the most preferred "Eccentric / Challenging / Enforcing" by class teachers. In the metaphors used by the participants, the handwriting (12%) is as the "action / verb", 3. It was seen that handwriting was created as "Art" as handwriting (11%) and "Comfortable / Tasteful" (4%) and "Body" (4%) in 4th place and finally as "Vehicle" and "Grade students produced a total of 145 valid metaphors for handwriting learning. These metaphors are grouped under 19 categories. The category of handwriting (18%) as the most preferred "action / verb" by 5th grade students. In the metaphors used by the participants, the second place is "Hand in Hand" (12%), 3. (8%) as handicap (8%), 5th place as "Occupation" (8%) as "Goods" Hand (8%), handwriting as "Comfortable" (5%) as the 6th place, handwriting (5%) as the 7th place "food", handwriting as the 8th "figure" and "nature" (3%), handwriting as 9th "Body" and "Life / Life" as handwriting (3%), 10th hand as "Art" and "Sports" as handwriting (2%), 11th "Diller" Manuscripts (1%) were found as "Maden" and handwriting (1%) as "Lessons" and "Diller" at last.

When the metaphores produced by the teachers were examined, it was seen that all the faculty graduates were in a negative point of view towards the function of the handwriting of the teachers. Belet and Montenegro (2007);

Arslan and Ilgin (2010); Duran (2011); Akpınar and Turan (2008); Trust (2011); Rhoades (2004); Mr. (2010); Erdem, Yılmaz, Bozkurt (2014); That most of the class teachers in the researches stated that teaching the first literacy with adjoining oblique writing was a hard work and that the teachers had a low belief in the functioning of the handwriting and that the handwriting had to be started with a basic writing in the first grade and that the writing did not fit the psychomotor skills of the children, It was seen that they were supposed to be turned into upright articles. The most preferred 15% by both female and male students is the handwriting category as "Action / Verb". In this finding, it appears that both male and female students prefer actions that are difficult for the first time to do, but become easier to do after learning. In both student groups, students used the metaphor of "car driving", "cycling" and "cycling" most in this category. They have established links between the difficulty of the actions mentioned in these metaphors and the difficulty of handwriting learning.

Research has found that classroom teachers and students are generally challenged with handwriting. Teachers found the handwriting frightening, challenging and tedious. When the metaphors that the students mentioned were taken into consideration, it was seen that a lot of people looked negatively in handwriting. It has been seen that both students and teachers are at the same point in handwriting. For this reason, it is necessary for the T. C. Ministry of National Education to work on the passage of the passage of the orthodox font in consideration of the difficulties of the application of the adjacent cursive writing. As it used to be, handwriting should be given to students as a separate lesson. Teacher reports on the teaching of adjoining oblique writing used in the first reading and writing should also be considered. In-service seminars should be given to the curriculum adjacent to branch teachers. Mandatory courses on handwriting teaching should be given to prospective teachers who are studying in the training faculties even if the handwriting is obligatory.